

Komaj je napočil nov dan, se je napolnil navzgor in premišljeval, kaj vse bo dejal gospe s srebrnimi zakladi. V mislih je že menil, da je bogat mož. Lepo planino je hotel pridobiti zase, nato pa odpotovati v Erinško dolino, tam kupiti lepo čredo in hoditi na velike pomladanske in jesenske sejme, nato pa se vračati s težko možnjo na Brigermarkt.

Ko je prišel do plošč, še ni bilo poldne in je moral počakati, dokler ni večerno sonce ožarilo zahoda. Oddaljil se je od nenavadnega kraja, hodil po planinskih pašnikih in se hotel zvečer vrniti; tedaj bo grofica že sedela na mizi in ga morebiti pričakovala.

Ko je sonce zatonilo, se je obrnil in se v skokih čez skalnate sesutine približal kraju, kjer je bil včeraj uzrl plemenito gospo. Tokrat je hotel vztrajati. Toda plošče so bile prazne, ničesar ni videl razen s sivim mahom obraslih skalnih klad, ki so že od vekomaj ležale tam okrog. Iz globine je slišal klenkanje pasočne se črede, tukaj pa se ni nič zganilo. Sonce je zašlo za gorami in iz Ronske doline se je razprezala noč. Kakor črni prti so ob stenah in po grobljah drsele sence, zagrinjale planšarske kočje globoko spodaj in se plazile čedalje bliže, tako da je komaj še lahko razločil posamezne skale. Nobenega smisla ni imelo še naprej čakati tu zgoraj. Pobito se je napolnil navzdol in se zarekel, da ne bo nikomur črhnil o tem.

Vsak teden je hodil gor k mizam, dokler ni prek trat zavel jesenski veter in so živino odgnali s planine. Grofica ni videl nikoli več, in vendar je ni in ni mogel pozabiti. Postal je čudak, vse življenje se je ogibal tovarišev in se zmerom sam potikal po gori in nekaj iskal. Nihče ni vedel kaj. In potem je kmalu umrl.

POLET S TRIGLAVA

IZTOK TOMAZIN

Bočni veter narašča, močni sunki mi povzročajo težave. Stojim na vrhu Triglava z zmajem na ramenih, z rokami krčevito oklepam cevi krmilnega trikotnika in pazim, da me veter ne pahne v globino. Megla se spet počasi razgrinja, dobro vem, da le za kratek čas in morda danes celo zadnjič. Nestrpnost narašča sorazmerno z zavestjo nevarnih razmer. Zelo težko bom v neugodnem vetru dovolj hitro tekkel po varljivem, strmem grušču do roba prepada in dosegel zadostno vzletno hitrost. Po kratkem razmišljanju mi postane edino pomembno — poleteti za vsako ceno. Takoj. Valoveče megle in gosti deževni oblaki naokrog se lahko vsak hip spet zagrnejo v nepremagljiv zid, pozna ura že obeta mučno razstavljanje zmaja in naporno vračanje, prežeto z razočaranjem ob neizpolnjeni želji in nedoseženemu cilju. Toda želja, poleteti danes, je nadvse velika. Sedem ur in pol čakanja na vrhu Triglava je za menoj. Bile so dolge ure praznih pričakovanj, ko so megla in vetrovi zatirali vsako upanje, ko so se razmere izboljšale za nekaj trenutkov, toliko, da sem se navdušen pripel na zmaja, potem pa spet ugotovil, da je bilo vse zaman.

* * *

Želja je bila precej starejša kot moje zmajarstvo. Še preden sem se z zmajem prvič pognal v globino, sem vedel, da bom nekoč poletel tudi s Triglava, če se mi bo le posrečilo, da se naučim leteti. Prvi skoki so se včasih končali na drevesih, v grmovju, koruzi in na podobnih neprimernih mestih, toda skrivljene cevi, raztrgano platno in manjše poškodbe niso ugnale začetnega navdušenja. Samo južna stena Lotseja je kmalu po prvih korakih na zmaju za tri mesece postala edina vredna najhujših naporov in najlepših misli. Takrat sem se vračal v domače gore in na zmaja le v trenutkih brezskrbnega sanjarjenja v baznem taboru ali visoko nad njim v mrzlih večerih in neskončnih nočeh višinskih taborov. Kmalu po vrnitvi sem se začetnik s komaj nekaj poleti in slabim zmajem resno namenil na Triglav. Žal, predvsem pa na srečo, mi je slabo vreme zadnje jesen prekrizalo visokoleteče načrte.

* * *

16. 7. 82: Opoldne sta zmaj Atlas in oprema pripravljena. Vreme je obetavno, zato bodo vsi plezalni načrti, študij in trening počakali dva dni. Ob dveh popoldne otovorjena kot muli zapustiva Krmo. Sam nesem zmaja, trideset kilogramov težak in skoraj poltretji meter visok se leno ziblje na krošnji, Mirko pa v velikem nahrbtniku tovari opremo in hrano. Ob napornem vzponu v pripeki julijskega popoldneva je komaj priložnost, da pogled bežno objame ostenja Draških vrhov. Le med redkimi, kratkotrajnimi počitki je

čas sproščeno uživati vedno znova lepe prizore divjih strmin, globoke zelene doline in se izročati gorniškimi spominom. Potem pa se spet preleviva v sopihajoča stroja, ki ubirata metre in minute do Kredarice. Večerni oblaki in ledenomrzle kaplje naju priganjajo po zadnjem delu poti.

Zvečer naju meteorolog za silo potolaži z obeti, da bo vreme lepo. Čudni kopasti oblaki in nenavadna barva večerne zarje me navdajajo z dvomi, toda tokrat verjamem tisto, kar želim verjeti.

Že ponoči se izpolnijo najslabša pričakovanja. Spanec mi zagreni hrumenje nevihte; zjutraj pa je razočaranje popolno. Iz medle sivine počasi solzé dežne kaplje, okolica je zakrita z gostimi oblaki, le vrh Triglava se še otepa meglic, ki se z vseh strani plazijo nanj. Vsi še spijo, sam pa posedam na klopi in počasi dojemam, kako me je vreme ukanilo. Vedno pogosteje vstajam in hodim ven z lažnim upanjem, dežuje pa brez prestanka.

Ljudje se prebujajo in se zaspanih obrazov zavedajo neprijaznega jutra. Izkaže se, da skoraj nihče ni izgubil upanja, čeprav so kaplje vse gostejše. Nekateri se vračajo v dolino, drugi se obotavljaje pripravljajo za vzpon na vrh, danes predvsem zaradi biti na njem, ne zaradi prijetnosti vzpona in doživetja. Gledam za njimi in vem, da mi danes nič ne pomeni priti na vrh in nato sestopiti. Tja gor želim prinesiti zmaja in poleteti nad vrhovi Julijcev. Današnji polet z zmajem, poleg prostega plezanja, najlepše gibanje, kar jih poznam, bi me spet obdaril z drobnim, a nepozabnim kamenčkom v pestrem mozaiku čudovitih gorskih doživetij. Toda leteti v gosti megli, močnih vetrovih, dežju in pristati v ozki alpski dolini je z zmajem žal nemogoče. Ni letalo, opremljeno z naj sodobnejšimi navigacijskimi napravami. Tega ne zmore. Oči, občutek za ravnotežje in položaj v zraku so edino, kar premoreva.

Poskušam se zamotiti z igranjem šaha. Prejšnji večer sem vse partije dobil, današnje jutro vse izgubim. Ko prestavljam figurice po šahovnici, so mi misli daleč. Po črnih in belih poljih letijo drobni zmaji s Triglava, čez vso šahovnico je razpet moj Atlas poleg Aljaževega stolpa in čaka začetek poleta... »Mat,« se oglasi Mirko, prividi želja zbledijo, ostanejo črna in bela polja, črne in bele figurice, sivo deževno jutro in žalostno zložen Atlas sameva v kotu sobe. Pripravljen je, da ga ponese na vrh, da pričneva najin doslej najvišji polet, da se za nekaj minut, morda nekaj ur naužijeva najinega elementa, tokrat v najlepšem okolju. Naslednja igra je nedokončana, zazdi se mi, da dež ponehuje. Takoj zapustiva Kredarico.

Med vse redkejšimi kapljami se poganjava proti vrhu, zmaj se veselo pozibava na krošnji, znoj curlja v drobnih potočkih in se meša z dežjem. Prehitiva ali vsaj dohitiva skoraj vse, ki so šli na pot pred nama.

Na vrhu se zbudi kanec upanja: ne dežuje več, in nova zaskrbljenost: močan zahodnik se v neenakomernih sunkih zaganja v goro. Ampak, dokler zmaj ni postavljen in pripravljen za polet, velja na to pozabiti. Vse se še lahko spremeni: posije toplo sonce, zapiha lahen severni vetrič, ki bo omogočil idealen štart, megle izginejo in pojavi se ugodna termika, ki mi bo omogočila ostati v zraku nekaj ur ali še bolje — kar ves dan. Spet sem nepopoljšljiv optimist, narava mi pokaže prst, pa se že veselim cele roke. Vendar mi roke danes ne bo podala.

S postavljanjem zmaja imava nekaj problemov. Le redko sem ga imel povsem zložene na najkrajšo dolžino in zato se izgubljava v prepletu jeklenic, množici vijakov in razstavljenih cevi. Ko z olajšanjem že hočem razpeti krila, se jeklenice grdo zavozlajo in začneva skoraj na začetku.

Slednjič je rdeče-modro-rumena ptica razpeta. Desetmetrski razpon kril zavzame na vrhu precej prostora, vendar ni gneče. Opazujem zmaja, čigar res žive barve pestrijo turbobno sivo okolje oblakov in skale in napeto čakam na morebitni nasprotni sunek vetra, ki bi ga lahko prevrnil ali celo odnesel v globino. Sledijo zadnja drobna, vendar pomembna opravila: namestitve merilca hitrosti, variometra in višinomera, zadnji pregled vijakov in jeklenic. Ko je vse pripravljeno, se odločim, da bom čakal, da veter spremeni smer ali se vsaj nekoliko pomiri. Skromna malica ne prežene napetosti, kot vedno pred zahtevnim poletom se trudim z vsakim grizljajem. Zgodaj dopoldne je, polet še ni mogoč, vendar je vsaka nestrpnost res prezgodnja. Čas si krajšava z urejevanjem zaletišča. Po kratkem ogledu vrha mi postane jasno, da bo najbolje poleteti proti severu, približno v smeri Cmira. Tam se tik pod Aljaževim stolpom pričinja nekaj metrov zoprnega, varljivega gruča, po katerem bo treba teči na vso moč, za njim je praznina. Nekoliko nižje je izbočena polica, zaradi katere bo vso hitrost za vzlet potrebno doseči s tekom, ne pa z izgubo višine takoj po štartu, kar pri ugodnih terenih precej olajša sam štart. Na drugih straneh vrha je teren še manj primeren. Tako mi postaja jasno, da bom moral teči kot le malokdaj doslej, preden se bom vrgel v globino. V prvih trenutkih poleta bo zmaj lahko izgubil le dva ali tri metre višine, sicer bom tresčil v rob police in polet se bo končal na začetku, nekaj sto metrov nižje na ledeniku ali celo pod severno steno. Tudi na mnogo ugodnejših primerno strmih travnatih terenih je ob

neugodnem vetru zelo težko poleteti brez znatne izgube višine takoj po tem, ko se odlepiš z zmajem od tal. Za silo izravnava zaletišče in napraviva kratko stezico. Med obračanjem in prestavljanjem kamenja se lahko znova prepričava, da prašiči, ki tako brezobzirno svinjajo dolinsko okolje, zahajajo tudi na vrhove. Skoraj pod vsakim kamnom je polno smeti. Ko zaključujeva, se veter počasi obrača in ustali v najslabši smeri — prične pihati v hrbet. Praviloma se nikdar ne štarta s hrbtnim vetrom, saj vsak kilometer hitrosti vetra pomeni, da bo treba teči kilometer na uro hitreje. Za večino zmajev pa je že v brezvetrju na ugodno strmih pobočjih treba presneto hitro teči, da se varno odlepiš od tal. Vse to in še mnoga druga dejstva mi blodijo v mislih in vem, da je za zdaj edino, kar mi ostane — čakati.

Kljub slabemu vremenu se na vrhu vrsti množica znanih in neznanih obrazov. Mnogi ostajajo in čakajo, radi bi videli polet. Tudi sam čakam, vendar mnogo težje kot oni. Pričenjajo se neskončno dolge ure posedanja na vrhu, neuslišanih želja. Onemoglo gledam, kako se mogočni kopasti oblaki zgrinjajo nad dolinami in je vse obzorje le še brezupna, enolična sivina. Kmalu nas zagrne megla, pade celo nekaj kapelj dežja in sedaj upam in čakam le še zaradi trme, morda iz navade. Poldne je že zdavnaj mimo, ko se odločim in zmaja prenesem na štartno mesto. Bežno opazim obraze, polne pričakovanja in se zavedam, da še ne bom poletel, da verjetno danes sploh ne bom. S hrbtom se naslanjam na Aljažev stolp in si skušam predstavljati, kako lepo bi bilo lebdeti nad kako steno, morda nad Draškim vrhom ali Steno. Bil bi znova v elementu kavk, ki se razposajeno spreletavajo in počenjajo v zraku najrazličnejše vragolije takrat, ko se sam po drobnih oprimkih trudim čez steno, in jih občudujem.

Sredi razmišljanja planem pokonci, megle okrog vrha so se razgrnile, toda doline so še vedno zatrpane z oblaki in prav nikjer ni mogoče pristati. Vseeno si oblečem pas s padalom in se pripnem na zmaja. Zaman. Hitro nas spet zagrne sivina, le toliko ugotovim, da zaletišče še vedno ni dobro. Skoraj vsak kamen še enkrat preobrneva ali odstraniva in dolgo traja, preden se sprijaznim, da bolje ne more biti. Vsak štrleč ali majav kamen bi lahko pomenil napačen korak, ponesrečen štart. Takih kamnov pa je v grušču, ki mi bo za zaletišče, cela kopica. Vedno znova si zamišljam zaporedje korakov, ki bodo odločal o vsem. Vsak gib posebej premlevam; ko bo šlo zares, bo vsaka napaka usodna.

Popoldne se preveša v drugo polovico in vreme si privoščim pravo igro z živci. Ko se megle odgrnejo in se do skrajnosti napet odločam za skok v globino, se ojača hrbtni veter v trenutkih, ko oklevam, se megle spet zapro v usodno past. Če bi bil nekaj trenutkov prej poskušal poleteti in bi se mi štart posrečil, bi se kmalu znašel sredi enolične sivine, v najtežjem položaju, ko ni možnosti za srečen izid. Lahko bi samo še slepo letel skozi meglo in bi vedel za smer in položaj, počasi bi izgubljal višino in čakal, kdaj bom treščil v kako steno ali pobočje.

Postaja mi jasno, da se čas izteka, da bo treba igrati na vse ali nič ali pa se sprijazniti s porazom. Vse manj zahteven postajam, odločim se, da bom polet tvegati tudi v neugodnem vetru. To je vsaj tveganje, kjer imaš možnosti. Danes že mnogokrat prekleta megla, ki se oklepa vrha in čepi v dolinah, pa ne daje nobenega upanja. Razmakne se včasih le za toliko, da oči zasijejo v pričakovanju, morda še za trenutek ugledajo belino ledenika in dom na Kredarici. Odločim se, da bom v najslabšem primeru, če se megla vsaj za nekaj minut odkrije, pristal kar na Kredarici ali na ledeniku. Tam ob kancu sreče lahko pristanem z nekaj skrivljenimi cevmi, morda s kako buško. Veter se spet obrača, sedaj piha z boka. Zelo slabo, vendar bolje kot v hrbet. Megla se trga v vedno daljših presledkih. Napeto čakam in vedno pogosteje gledam na neusmiljena kazalca ure. Sedem ur in pol čakanja je že minilo...

* * *

Brez odvečnega razmišljanja telo in zmaja počasi nagibam naprej in se zavedam, da bom kmalu izgubil ravnotežje na stopalih in se bo treba pognati v globino. Mirko, ki stoji ob koncu zaletišča, mi spet pokaže, da je premočan sunek vetra, a je prepozno. Prevesil sem se že in sedaj preostaja samo še eno — nekaj korakov teka proti robu prepada, korakov, v katere je vložena vsa moč, volja in izkušnje, saj odločajo o tem ali lahkotno zdrsiš v zrak kot ptica, ali pa obležiš daleč spodaj med razbitinami zmaja. Pomislim še: če bom prepočasen in mi bo v delčku sekunde uspelo dojeti, da bom zadel v rob police, mi preostaja kot zadnje, da poskušam zmaja odriniti, zaradi česar se bo v zraku ustavil, se nekoliko vzpel in morda nekako preskočil polico. Seveda bo po tem manevru zaradi izgube hitrosti strmoglavil, vendar ga z obilico sreče in prisebnosti lahko poskušam izvleči. Če se mi ta obupni poskus ne bi posrečil, bom še vedno na istem, kot če bi se zaletel v polico.

Globina mi zapleše pred očmi, prsti z vso močjo in občutkom stiskajo cevi krmilnega trikotnika, z dolgimi koraki, najhitrejšimi, kar jih zmorem, se poganjam proti robu. Ne čutim, kako se stopala pogrezajo v grušč in kako odletava kamenja. S kotičkom očesa

ošinem kljun zmaja, da bi videl, če je vpadni kot pravilen, saj je nekaj stopinj napake že lahko usodnih in še tako hiter tek ne bo pomagal. Naklon zmaja bolj kot s pogledom zaznam iz položaja rok in trikotnika. Spet se izkaže občutek, pridobljen na številnih poletih. Na koncu zaletišča, ki ga spričo popolne koncentracije in velike hitrosti teka sploh ne vidim, se še z zadnjimi močmi odrinem in z glavo naprej poženem v globino, skoraj v istem trenutku že ležim v običajnem letalnem položaju. Z drobnim gibom zmaja še nekoliko pospešim, toda sunek, ki se porazdeli po vsem telesu in enakomerno sikanje zračnega toka mi potrdira, da je štart uspel. Pospremi me glasen vrisk z vrha.

Letim. Silovita napetost in popolna zbranost se umikata brezmejnemu zadovoljstvu. S počasnim zavojem naravnam zmaja proti Kredarici. Počasi obračam glavo in olajšano pogledam na Triglav, ki se hitro oddaljuje. Dolge in mučne, pa vendar tudi lepe, so bile danes ure na njegovem vrhu. A kar je bilo neprijetnega, je visoko v zraku že pozabljeno in odrinjeno, preveč je novih vtisov in premočno je doživetje. Drobne postave ob Aljaževem stolpu se manjšajo do nespoznavnosti. Na grebenu se oglašajo veseli vzkliki tistih, ki sestopajo. Trenutki sproščenega drsenja po zraku nad ledenikom se hitro iztečejo. Odločiti se moram, kam bom poletel. Pot do Bohinja, kamor si najbolj želim, je neprehodna. Že nad Velim Poljem se pričanja visoka, nepredirna stena oblakov. Čez greben Rjavine in čez steno Cмира se v Vrata hitro spušča zlovešča meglena zavesa in tudi ta izhod mi je onemogočen. Krma daje največ upanja, čeprav vhd vanjo straži nizek, gobast oblak, ki pa se na srečo giblje počasneje od zmaja. Dna doline še ne vidim, morda je zatrpano z nizko meglo in tedaj bi se znašel v slepi ulici.

Zapuščam zrak nad Malim Triglavom in se približujem Kredarici. Drobna hišica globoko pod mano in gradbišče ob njej se zdita kot igrački, postavljeni med sivo kamenje. Ljudje, ki se zbirajo, so komaj opazne pike, njihovi klici preslabotni, da bi slišal več kot nežne, zabrisane zvoke. Ko sem točno nad njimi, zatulim na ves glas, pogled pa mi že plava proti Krmu in išče pravo smer. Zmaj lahkotno drsi v presenetljivo mirnem ozračju. Letim počasi, s hitrostjo, ob kateri najmanj izgubljam višino, enakomeren zračni tok je komaj zaznaven, le cevi, jeklenice in platno zamolklo šumijo. Višinomer mi potrdi, da res le počasi izgubljam na višini in začnem upati celo na kako dviganje, a želja je prevelika.

Rob doline se bliža in napeto strmim navzdol; bojazen, da bom na dnu doline zagledal meglo, je vse večja. Elegantno obletim gobasti oblak, njegove sive, razcefrane kosme zamenja najlepši prizor — še preden se zapeljem čez rob, ugledam dno doline. Ravno in brez krpe megle se svetijo travniki in gozdovi. Prelet odsekanega roba doline nad Pršivcem je poleg štarta najslikovitejši del poleta. Globina pod menoj v trenutku poraste za več kot tisoč metrov in ogromna praznina me sedaj loči od temnozelenih gozdov in belega proda. Za hip se povrne že skoraj pozabljeni občutek svežega doživljanja globine s primesjo veličastnega navdušenja in rahlega strahu, občutek, ki je znan zmajarjem začetnikom pri prvih visokih poletih, vendar ga nekateri kmalu prerastejo. Nadomesti ga navajenost tako kot se alpinisti bolj ali manj navadimo navzočnosti globine celo pri težkih solo vzponih. Hitro se spet povrne opojnost letenja, čudovitega gibanja nikdar doseženih krilatih vzornikov, katerih pestro življenje se odvija tam, kamor mi bežimo pred pustim vsakdanom, navadnostjo, in se moramo vedno znova vračati. Vsak odhod pomeni novo vrnitev, vsaka vrnitev nove želje, cilje in njih uresničitev.

Mirno ozračje zahteva le majhne popravke smeri in skoraj popolnoma se lahko posvetim uživanju letenja. Pogled zaman hiti objemati vse vrhove, ki se prav počasi dvigajo, in doline, v katerih objem se nezadržno potapljam. Preveč je lepih prizorov in prehitro se iztekajo minute poleta. Minuto, morda dve lebdim visoko nad Temenom in gledam prepade in ozke, bele grape, ki hitijo v globino, v Krmo. Potem usmerim zmaja čez osrednji del doline proti ostenju Debele peči. Kratek pogled nazaj mi odkrije, da se je meglena zavesa že zagrnila. Triglav in Kredarica sta izginila v megli, veselim se, ker sem izkoristil zadnjo priložnost tega čudnega dneva.

Nekajkrat si zaželim popolne tišine in takrat zmanjšam hitrost zmaja do kritične meje, zračni tok postane tako počasen, da zmaj drsi skoraj neslišno. Značilna, dobro znana gmota stene Debele peči pa se mi vseeno hitro bliža in raste z vsakim trenutkom. Povečam hitrost in se pripravim, da se v ostrem zavoju umaknem, če bodo vrtnici južnega vetra, ki piha čez greben, premočni. Zmaj pa se nekajkrat le rahlo strese. Steni se približam v višini srednjega dela. Iz majhne temno sive ploskve značilnih oblik, ki sem jo opazoval med preletom Kredarice, je zrastle v ogromen zid, prepreden z mrežo razpok, ostro se zajedajočih grap in izbočenih ostrih razov in grebenov in ob katerega mogočnih prepadih se spretavam kot majhen pisan metulj. Višino v neposrednji bližini stene zaradi turbulence izgubljam hitreje in zelo moram pohiteti, da se za silo naučim vseh zaželenih prizorov. Pogled napeto in z velikim zanimanjem sledi že poznanim plezalnim smerem, še bolj pa tistim, ki jih šele načrtujem.

Pričnem nad ostro izklesanim Trapezom, se zapeljem nad skrito lovsko potjo, ki se kot tanka bela nitka vije med melišči in skozi gozd, nato nadaljujem proti osrednjemu delu

stene. Še prej previdno pokukam v globok usek, kjer vstopa Belanska smer, vendar se moram takoj umakniti v varnejšo oddaljenost, ozračje je tu preveč nemirno in težko obvladujem zmaja. Razposajeno poskakuje in le nejevoljno uboga. Pošteno se moram potruditi, da jo v ostrem zavoju pobrišem. Tako sem zdrsil že precej nižje in ko zavijem okrog mogočnega stebra, ki z desne omejuje najvišji del stene, je pod menoj le še njena spodnja tretjina in razbito vstopno skalovje. V blodnjaku počti, strmih zajed, svetlih plati in senčnih grap si prizadevam odkriti kako temno ali živobaravno piko, plezalca ali navezo, toda spomnim se, da v takem vremenu najbrž ni šel nihče plezat. Nad kotlom ob vznožju vzhodnega raza počasi zavijem in se usmerim proti dolini. Kovinarska koča na Zasipski planini je sprva še mnogo manjša, kot je bil pred četrt ure dom na Kredarici, ljudje na travniku pred njo so premajhni, da bi jih že lahko opazil. Vsako sekundo pa že ves čas poleta izgubim približno meter višine in se počasi, a nezadržno bližam pristanku.

Preostanek časa prebijem nad Krmo. Večkrat se v ravnem letu zapeljem po dolini navzgor in navzdol točno nad njeno sredino. Travniki na dnu doline postaja vse večji. Iz zelene preproge gozdov na pobočjih že ločim prva drevesa. Bela nit, ki se vije ob robu doline, postane svetel trak, po katerem se še neslišno premika nekaj barvastih pik in za njimi prav majhen oblček prahu. Potem dolino preletim še nekajkrat poprek med obema bregovoma, strmim v prepade, ki me že preraščajo, prve ptice se prestrašeno spretlavajo in umikajo velikemu čudnemu stvoru, ki se je pritepel iz oblačnih višin. Okorno zavija in neslišno drsi v dolino, nikdar ne zamahne s krili, nikakršnega glasu ne da od sebe.

Ko sem spet nad Zasipsko planino, me od tal loči še štiristo višinskih metrov in sklenem popestriti zadnje minute poleta. Lotim se najrazličnejših zavojev, figur in kroženja. Nekajkrat pri največji hitrosti zmaja vržem na krilo in ga v istem trenutku odrinem, ustavim, tako da se nagne za devetdeset stopinj, potem se z ostrim zavojem in nekaj sekundami strmoglavljanja potegnem iz nevarnega položaja, ki pa vendar daje veliko užitka. Cevi in jeklenice ječijo, hrumenje silovitega zračnega toka mi napolni ušesa. S takim početjem izgubim še več višine in nizko nad tlemi je že skrajni čas, da ugotovim smer vetra za pravičen pristonek. Poletim tik ob drevesih levega brega doline in opazujem gibanje listja in vej, vendar mi uspe ugotoviti le, da je precej mirno. S počasnim kroženjem nad izbrano točko se nekako prepričam, da piha rahel vetrič po dolini navzgor, zato bom pristal v obratni smeri. Možnost napake je majhna. Četudi sem veter napačno precenil in mi bo na pristanku pihal v hrbet, je toliko šibak, da se bom v najslabšem primeru s kljunom zaril v travo. To pa se mi je že dostikrat zgodilo brez poškodb na sebi in na zmaju. Le za gledalce je videti tak pristonek precej divji.

Pristajalni prostor sem izbral že včeraj — spodnji del travnika ob cesti, preden ta izgine v gozdu. Z višino osemdesetih metrov še zadnjič preletim Kovinarsko kočo in se usmerim proti zgornjemu delu doline. Nekaj sekund po preletu pristajalnega prostora ostro zavijem za stoosemdeset stopinj in izravnam zmaja. V delcu sekunde ugotovim, da sem bil z zavojem prezgoden, za krog sem že prenikzo, na koncu travnika pa se grozeče dviga smrekov gozd. Trikotnik sunkovito potegnem k sebi, tako zmaju do konca zvečam hitrost in kot kamen pade navzdol. Zelena ploskev travnika se z veliko hitrostjo približuje, toda hitrost pričnem počasi zmanjševati šele v zadnjem trenutku pred dotikom in zmaj prične hitro drseti na zračni blazini vzporedno s tlemi in tik nad njimi. Hitrost je še vedno precejšnja, toda ko s koleni rahlo podrsam po travi najprej trikotnik rahlo, potem pa z vso močjo odrinem od sebe. Zmaj sunkovito poskoči, se vzpne in ustavi. Zdi se mi, kot da za trenutek obmirujeva v zraku, nato trdo priletim na tla in s težavo ostanem na nogah. Skoraj istočasno mi na ramena sede vsa teža zmaja, a tudi njega obdržim. Sekundo ali dve prezgodaj sem ga odrinil, vendar se je pristonek vseeno lepo posrečil.

Ko počasi stopam proti cesti, najprej pritečejo otroci. Pri mnogih pristankih je tako. Sprva boječe, nato s čedalje večjim zanimanjem ogledujejo zmaja in zmajarja, ki je čudno oblečen in ves ovit z nekakšnimi trakovi in vrvmi. Droben fant še tiho čudi, koliko je ta zmaj večji od njegovega, ki ga doma vodi na vrvici. »Ko boš velik, boš imel lahko tudi večjega, pravega zmaja,« ga potolažim in oči se mu zasvetijo.

Radovednost si kmalu potešijo in lahko se mirno uležem v mehko, svežo travo pod velikima kriloma, dremlem in razmišljam o prvih tisočih polurnega poleta. In začuda, bolj kot zadovoljstvo nad opravljenim poletom, bolj kot veselje nad čudovitim doživetjem, me prevzema želja, da bi znova, čimprej spet poletel z visoke gore. Najraje seveda v lepem, mirnem vremenu, ko je letenje predvsem užitek z le malo napetosti od vzleta do pristanka. Vem pa, da bi spet čakal in letel v takem vremenu in pogojih, kot so bili danes, če ne bi šlo drugače. Kako lepo je leteti z zmajem, vedo samo nekateri, tudi ne vsi zmajarji. Vsak polet je nepozaben, toda leteti v gorah je najlepše.